

begrænsning. Den højtærede Handelsminister har det med andre Ord paa dette Omraade saaledes, at han har fuldkommen Hals- og Haandsret over en Del af Erhvervslivet for al Fremtid, og Resultatet er da ogsaa blevet det, at netop *Mælkehandelen er bragt nærmere Socialisering end noget andet Omraade inden for den fri Handel.* Det ærede Medlem Hr. Anker Lau sagde, at denne Tilstand ikke kunde ændres, før nogle Medlemmer af dette høje Ting tog Initiativet til at fremsætte et Lovforslag, som tilsigtede at bringe dette urimelige Forhold til Ophør. Det er dette Initiativ, vi nu har taget, og med den Afviklingsforstaaelse, der tilsyneladende har præget de senere Maaneders Lovgivningsarbejde her paa Rigsdagen, haaber jeg at kunne gaa ud fra, at det høje Ting vil modtage dette Forslag med Velvilje og vil medvirke til at indføre sunde og frie Tilstande ogsaa paa det Omraade, som Forslaget drejer sig om, nemlig ved at aabne Adgang til en almindelig folkelig Næringsvej, og gøre det paa en Maade, der igen gør den folkevalgte Rigsdag til et Sted, hvor Folkets Arbejds- og Erhvervsvilkaar afgøres. Her er Tale om et rent indre Anliggende, for hvilket man ikke kan fremhæve Hensynet til Valutabalance eller andre handelspolitiske Forhold. Vi har helt og fuldt Bestemmelsesret over, hvorledes vi vil ordne denne Sag.

Jeg skal ingenlunde give Mælkeordningen Skyld for den Mælkemangel, der i forskellige Perioder har præget Aarene siden 1940, for der bliver jo hverken mere eller mindre Mælk, fordi vi har en Mælkeordning. Derimod er der et Hensyn at tage til Forbrugerne. Mælkeordningen har efter vor Opfattelse *ikke skabt Tilfredshed i Befolkningen.* Et Monopolsystem vil i det lange Løb aldrig virke til Folkets Gavn, hverken som Næringsvej eller som Leverandør til Forbrugerne. De fleste Partier her paa Rigsdagen paastaar da ogsaa, at de er Modstandere af Monopoler, og man skulde derfor gaa ud fra, at vi nu, da Krigen er forbi, kunde komme til Enighed om Ophevelsen af disse Mælkemonopoler. Man har ønsket en Rationalisering inden for Mejerierne; og en Rationalisering igen af de enkelte Virksomheder, fremkaldt af Ønsket om Konkurrenceevne, kan ingen have noget imod, vel at mærke, naar den sker frivilligt. Men *Rationalisering gennem Tvangsnedlæggelse af en Række Virksomheder og Lukning af Erhverv er fra et almindeligt næringsretligt Synspunkt forkasteligt.* Nu er der gaaet 8 Aar, og en Rationalisering har fundet Sted. Man tør gaa ud fra, at Omkostningerne til dette Øjemed er betalt. De Virksomheder, der har nydt godt af denne Ændring, maa have et betydeligt Forspring for eventuelle nye Mejerier. Der kan derfor ikke være nogen Betænkkelighed ved at afvikle deres Monopolstilling. Alle Forudsætninger for at finde frem